

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૨૧૧૫૭ / ૨૦૨૨

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિખિલ એસ. કરીયલ

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર?	હા	ના

=====

મોહમદમોહસીન મોહમદઈસ્ફાન છલોટિયા

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિત:

દિનેશકુમાર ડી. ગૌતમ (૯૫૪૯) અરજદાર(ઓ) નંબર ૧ માટે

સરકારી વકીલ/પીપી ને એડવાન્સ નકલ બજાવેલ સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧ માટે

સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧ માટે ડીએસ એફ. નોટ ફાઈલ્ડ (એન)

મિસ્ટર જે.વી. જાપી (૩૫૮) સામાવાળા(ઓ) નંબર ૬ માટે

સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧ માટે નોટિસ બજાવેલ

સામાવાળા(ઓ) નંબર ૨, ૩, ૪, ૫ માટે ડીએસ દ્વારા નોટિસ બજાવેલ

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ નિખિલ એસ. કારીયા

તારીખ: ૦૮/૦૬/૨૦૨૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર દીપક સંચેલા, જેઓ વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર દિનેશકુમાર ગૌતમ તરફે હાજર છે, સામાવાળા નંબર ૧-રાજ્ય માટે વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર કુમારી પૂજા ચૌધરી અને સામાવાળા નંબર ૬ માટે વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર જે.વી. જાપીની સુનાવણી કરી.

૨. રૂલ તાત્કાલિક અસરથી પરત કરવામા આવેલ છે. વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર કુમારી પૂજા ચૌધરી સામાવાળા નંબર ૧-રાજ્ય માટે રૂલની

નોટિસની બજવણી સ્વીકારેલ છે અને વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર જે.વી. જાપી સામાવાળા નંબર ૬ માટે રૂલની નોટિસની બજવણી સ્વીકારેલ છે.

૩. હાલની અરજી દ્વારા, અરજદારે મ્યુનિસિપાલિટીઝના કમિશનર દ્વારા તારીખ ૦૨/૦૮/૨૦૨૨ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ હુકમ, જે મ્યુનિસિપાલિટીઝના રિજનલ કમિશનર દ્વારા તારીખ ૨૩/૦૮/૨૦૨૧ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ હુકમને પુષ્ટિ આપે છે, તેને પડકારેલ છે, ખાસ કરીને, જેના દ્વારા અરજદારે સામાવાળા નંબર ૬-નગરપાલિકા દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ ઠરાવને આપેલી પડકાર નામંજૂર કરવામાં આવેલ છે.

૪. હાલની અરજી સુધી દોરી જતી ટૂંકી હકીકતો એ છે કે હાલના અરજદાર, જે સામાવાળા નંબર ૬ નગરપાલિકાના કાઉન્સિલર છે, તેમને ૨૯/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ યોજાનારી બેઠકની એજન્ડા નોટિસ બજાવવામાં આવી હતી. ૨૭/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ અરજદારનો કેસ એ છે કે ધ ગુજરાત મ્યુનિસિપાલિટીઝ એક્ટ, ૧૯૬૩ ની કલમ ૫૧(૩) (જે હવે પછી "સદર અધિનિયમ" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) મુજબ, જો તે સામાન્ય સભા હોય તો સંબંધિત બેઠકના સાત દિવસ પહેલાં અને જો તે ખાસ સામાન્ય સભા હોય તો ત્રણ દિવસ પહેલાં બેઠકનો એજન્ડા બજાવવો પડે છે. અરજદારનો કેસ છે કે પ્રશ્નવાળી બેઠક સામાન્ય સભા હોવાથી, અરજદારને એક કાઉન્સિલર તરીકે, પ્રશ્નવાળી બેઠકની

સાત દિવસની સ્પષ્ટ નોટિસ આપવી જરૂરી હતી અને એજન્ડા ૨૭/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ અરજદાર પર બજાવવામાં આવ્યો હોવાથી, એટલે કે પ્રશ્નવાળી બેઠકના માત્ર બે દિવસ પહેલા, તેથી સદર બેઠકમાં જે કામકાજ હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું, તે સદર અધિનિયમની કલમ ૫૧(૩) હેઠળની જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કરે છે અને તેથી તે રદ કરવામાં આવે.

૫. અરજદાર એવું જણાય છે કે ૨૭/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ એજન્ડા નોટિસ મળ્યા પછી, તેમણે તરત જ નગરપાલિકાના ચીફ ઓફિસરનો સંપર્ક કર્યો અને તેમને તારીખ ૨૭/૦૧/૨૦૨૧ ના પત્રવ્યવહાર દ્વારા કાયદાકીય સ્થિતિ વિશે સમજાવ્યું અને જ્યારે, અરજદાર પ્રશ્નવાળી બેઠકમાં હાજર રહ્યા ન હતા.

૫.૧. આ બાબતે એવું પણ જણાય છે કે ૨૮/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ, નગરપાલિકાના પ્રમુખ સહિત કુલ ૨૨ કાઉન્સિલરો હાજર રહ્યા હતા અને સર્વસંમતિથી નગરપાલિકામાં કરવાના વિવિધ કામોને મંજૂરી આપી હતી, જેની રકમ આશરે રૂપિયા ૭૫ લાખ હતી.

૬. અરજદારે ત્યારબાદ રિજનલ કમિશનર સમક્ષ સદર અધિનિયમની કલમ ૨૫૮ હેઠળ અરજી દાખલ કરીને ઠરાવને પ્રશ્ન કર્યો હતો અને જ્યારે, રિજનલ કમિશનરે તારીખ ૨૩/૦૮/૨૦૨૧ ના હુકમ દ્વારા સદર અરજી નામંજૂર કરી

હોવાથી, હાલના અરજદારે ધ ગુજરાત મ્યુનિસિપાલિટીઝ એક્ટ, ૧૯૬૩ ની કલમ ૨૫૮(૩) હેઠળ અપીલ દાખલ કરીને તેને કમિશનર ઓફ મ્યુનિસિપાલિટીઝ સમક્ષ પડકારી હતી અને જ્યારે તારીખ ૦૨/૦૮/૨૦૨૨ ના હુકમ દ્વારા, મ્યુનિસિપાલિટીઝના કમિશનરે તેને નામંજૂર કરી હોવાથી, અરજદારે આ કોર્ટનો આશરો લીધેલ છે. એવું પણ જણાય છે કે તારીખ ૨૧/૧૦/૨૦૨૨ ના હુકમ દ્વારા, જ્યારે વિદ્વાન કો-ઓર્ડિનેટ બેંચ દ્વારા નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી, ત્યારે કોઈ વચગાળાની રાહત આપવામાં આવી નથી. અહીં એ ઉલ્લેખ કરવો પણ સુસંગત રહેશે, જેવું વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર સંચેલાએ યોગ્ય રીતે રજૂ કર્યું છે કે પ્રશ્નવાળો ઠરાવ તેનો હેતુ સિદ્ધ કરી ચૂક્યો છે, કારણ કે, પ્રશ્નવાળા ઠરાવ દ્વારા કરવાના સૂચિત તમામ કામો પહેલેથી જ થઈ ગયા છે અને પ્રશ્નવાળી રકમ, સંબંધિત કોન્ટ્રાક્ટરો/વેન્ડરોને ચૂકવી દેવામાં આવી છે.

૭. અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર સંચેલા રિજનલ કમિશનર દ્વારા તારીખ ૨૩/૦૮/૨૦૨૧ ના રોજ પસાર થયેલ અને કમિશનર દ્વારા તારીખ ૦૨/૦૮/૨૦૨૨ ના હુકમ દ્વારા પુષ્ટિ થયેલ હુકમને મુખ્યત્વે એ કારણોસર આક્ષેપ કરશે કે હુકમો સદર અધિનિયમની કલમ ૫૧(૩) ના સ્પષ્ટ ઉદ્દેશ્યમાં પસાર કરવામાં આવેલ છે, જે નક્કી કરે છે કે બેઠક બોલાવતા પહેલા સાત દિવસની સ્પષ્ટ નોટિસ આપવી જરૂરી છે. વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરશે કે સમાન પરિસ્થિતિમાં, સમાન નગરપાલિકાના કિસ્સામાં, રિજનલ કમિશનરે સદર

અધિનિયમની કલમ ૫૧(૩) ની ફરજિયાત પ્રકૃતિ અંગે અરજદારની દલીલ સ્વીકારીને હુકમ પસાર કર્યો હતો, અને જ્યારે, રિજનલ કમિશનરે, હાલના વાદગ્રસ્ત હુકમમાં ઠરાવની ફરજિયાત પ્રકૃતિને ઓળખવામાં અથવા માન્ય રાખવામાં ભારે ભૂલ કરી છે. વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરશે કે કમિશનર, મ્યુનિસિપાલિટી એડમિનિસ્ટ્રેશન દ્વારા પણ સમાન ભૂલ કરવામાં આવી છે તેથી હુકમોમાં હસ્તક્ષેપની જરૂર છે. વિદ્વાન વકીલ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ વધારાના સોગંદનામામાં ઉઠાવવામાં આવેલ દલીલ તરફ પણ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોરશે, જેના દ્વારા ઠરાવના સંદર્ભમાં કેટલીક વિસંગતતાઓ દર્શાવવા માંગવામાં આવી છે. વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરશે કે ઠરાવમાં રૂપિયા ૭૫ લાખની રકમ ખચ વા માટે એજન્ડા નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો અને તે જાહેર નાણાં હોવાથી, કામો પૂર્ણ થયા છે અને નાણાં ચૂકવાઈ ગયા હોવા છતાં, આ કોર્ટે હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ.

૮. તેની સામે, હાલની અરજીનો સામાવાળા રાજ્ય તરફે વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર કુમારી પૂજા ચૌધરી દ્વારા ભારપૂર્વક વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે. વિદ્વાન એજીપી રજૂ કરશે કે રિજનલ કમિશનર અથવા કમિશનર દ્વારા કોઈ પણ પ્રકારની ભૂલ કરવામાં આવી નથી, ખાસ કરીને, વિદ્વાન એજીપી કમિશનરના તારણો તરફ ધ્યાન દોરશે જે અન્ય બાબતોની સાથે દર્શાવે છે કે હાલના અરજદારને પ્રશ્નવાળી બેઠકના ઓછામાં ઓછા બે દિવસ પહેલાં પણ

નોટિસ બજાવવામાં આવી હતી એટલે કે વ્યાજબી નોટિસ સમયગાળા સાથે અને આવી પરિસ્થિતિઓમાં, હાલની અરજી પર વિચાર કરવો જોઈએ નહીં.

૯. આ અરજીનો સામાવાળા નંબર ૬ તરફે વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર જે.વી. જાપી દ્વારા પણ ભારપૂર્વક વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે. વિદ્વાન વકીલ શરૂઆતમાં આ કોર્ટનું ધ્યાન સદર અધિનિયમની કલમ ૭૪(૧) તરફ દોરશે, અને રજૂ કરશે કે સદર કલમ, અન્ય બાબતોની સાથે નક્કી કરે છે કે નગરપાલિકાનો ઠરાવ કોઈપણ કાઉન્સિલર પર નોટિસની બજાવણીમાં અનિયમિતતાને કારણે અમાન્ય ગણાશે નહીં, સિવાય કે સંબંધિત વ્યક્તિ આવી અનિયમિતતાથી પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત થઈ હોય. વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરશે કે અરજદારે રિજનલ કમિશનર સમક્ષની તેની અરજીમાં અથવા કમિશનર સમક્ષની તેની અપીલમાં, એજન્ડાની બજાવણીમાં વિલંબને કારણે અરજદાર કેવી રીતે પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત થયા હતા તે અંગે જણાવ્યું નથી. વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરશે કે આ કોર્ટ સમક્ષ પણ, હાલના અરજદારને થયેલી પ્રતિકૂળ અસર અંગે કોઈ રજૂઆત કરવામાં આવી નથી. વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરશે કે અરજદારે કોઈ પણ પ્રતિકૂળ અસર સ્થાપિત કરી ન હોવાથી, સમગ્ર મુદ્દો સદર અધિનિયમની કલમ ૭૪(૧) હેઠળ આવરી લેવામાં આવ્યો છે અને જ્યારે, આ કોર્ટ દ્વારા અરજી સ્વીકારવી જોઈએ નહીં.

૯.૧. વિદ્વાન વકીલ શ્યામુદ્દીનસાબ મોહિદ્દીનસાબ અક્કી વિરુદ્ધ ગદગ—

બેટગેરી મ્યુનિસિપલ બોરો અને અન્યના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા પર પણ આધાર રાખશે, જે (૧૯૫૫) ૧ એસ.સી.સી. ૧૫૪ માં નોંધાયેલ છે અને રજૂ કરશે કે સદર ચુકાદામાં, માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે સમાન જોગવાઈઓના કિસ્સામાં, અન્ય બાબતોની સાથે એવા નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છે કે ચોક્કસ સમય મર્યાદાની અંદર નોટિસની બજવાણી ન થવાને કારણે કાર્યવાહીને અમાન્ય ગણવા માટે પ્રતિકૂળ અસર સાબિત થવી જોઈએ અને પ્રતિકૂળ અસર સાબિત થયા વિના, ઠરાવ આપમેળે રદ થશે નહીં. તેમ રજૂ કરીને, વિદ્વાન વકીલ આ કોર્ટને હાલની અરજી નામંજૂર કરવા વિનંતી કરશે.

૧૦. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોની સુનાવણી કરી, રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજોની તપાસ કરી. આ કોર્ટની વિચારણા માટે ઉદ્ભવતો એકમાત્ર પ્રશ્ન એ છે કે શું ધ ગુજરાત મ્યુનિસિપાલિટીઝ એક્ટ, ૧૯૬૩ ની કલમ ૫૧(૩) મુજબની જરૂરિયાત પૂરી ન કરવાને કારણે તારીખ ૨૯/૦૧/૨૦૨૧ ના પ્રશ્નવાળો ઠરાવ રદ કરવાની જરૂર છે.

૧૧. કાયદાકીય પરિપ્રેક્ષ્યમાંથી પ્રશ્નો પર વિચાર કરતા પહેલા, કેટલાક પાસાઓ પર પ્રકાશ પાડવાની જરૂર છે. એવું જણાય છે કે જ્યારે ૨૯/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ યોજનારી બેઠક માટે ૨૨/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી, ત્યારે તે અરજદાર પર ૨૭/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ બજાવવામાં આવી

હતી. સદર પાસું અવિવાદિત જણાય છે, ખાસ કરીને, રિજનલ કમિશનર અને કમિશનર સમક્ષની કાર્યવાહીમાં પણ, સામાવાળા નંબર ૬ એ નિર્ધારિત સમય મર્યાદાની અંદર નોટિસની બજવણી ન કરવા અંગે કોઈ વલણ અપનાવ્યું હોય તેમ જણાતું નથી. એવું પણ જણાય છે કે હાલના અરજદારે, જે દિવસે એટલે કે ૨૭/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ, ચીફ ઓફિસરને જાણ કરી હતી કે ધ ગુજરાત મ્યુનિસિપાલિટીઝ એક્ટ, ૧૯૬૩ ની કલમ ૫૧(૩) નું ઉલ્લંઘન થયેલ છે કારણ કે હાલના અરજદાર પર સાત દિવસ કરતા ઓછી નોટિસ સાથે નોટિસ બજાવવામાં આવી હતી. એવું પણ જણાય છે કે ૨૮/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ યોજાયેલી પ્રશ્નવાળી બેઠકમાં, અરજદાર હાજર રહ્યા ન હતા. એવું પણ જણાય છે કે પ્રશ્નવાળી બેઠકમાં પ્રમુખ સહિત કુલ ૨૨ કાઉન્સિલરો હાજર રહ્યા હતા અને જ્યારે, પ્રશ્નવાળો ઠરાવ સર્વસંમતિથી પસાર થયો હોય તેમ જણાય છે.

૧૨. મુદ્દા પર વધુ ચર્ચા કરતા પહેલા, આ તબક્કે, સદર અધિનિયમની કલમ ૫૧(૩) તેમજ કલમ ૭૪(૧) નો ઉલ્લેખ કરવો યોગ્ય રહેશે, જે પ્રશ્નવાળા મુદ્દાને નક્કી કરવા માટે સંબંધિત જોગવાઈઓ છે.

૧૩. કલમ ૫૧(૩) અને કલમ ૭૪(૧) નીચે મુજબ છે.

"૫૧. નગરપાલિકાની બેઠકો અને કાર્યવાહી અંગેની જોગવાઈઓ:—

(૩) સામાન્ય સભાની સાત દિવસની સ્પષ્ટ નોટિસ, અને ખાસ સામાન્ય સભાની ત્રણ દિવસની સ્પષ્ટ નોટિસ, જેમાં આવી બેઠક યોજવાની સમય અને સ્થળ તેમજ ત્યાં કરવામાં આવનાર કામકાજની વિશિષ્ટતાઓ દર્શાવવી જોઈએ, તે કાઉન્સિલરો પર બજાવવામાં આવશે, અને મ્યુનિસિપલ ઓફિસ અથવા કચેરી અથવા મ્યુનિસિપલ બોરોમાં અન્ય કોઈ જાહેર મકાન પર પોસ્ટ કરવામાં આવશે. સદર નોટિસમાં કોઈપણ દરખાસ્ત અથવા પ્રસ્તાવનો સમાવેશ થશે જેની લેખિત નોટિસ કાઉન્સિલરે, બેઠકના દસ દિવસ પહેલાં પોતાની ઈચ્છા રજૂ કરવાના ઈશદાથી આપી હોય, અને ખાસ સામાન્ય સભાના કિસ્સામાં આવી બેઠક માટે કરવામાં આવેલી કોઈપણ લેખિત વિનંતીમાં ઉલ્લેખિત કોઈપણ દરખાસ્ત અથવા પ્રસ્તાવનો સમાવેશ થશે.

૭૪. નગરપાલિકા અને સમિતિના અધિનિયમો અને કાર્યવાહી સભ્યોની ગેરલાયકાત વગેરેથી દૂષિત થતી નથી:—(૧) આ અધિનિયમ હેઠળ નિયુક્ત કાઉન્સિલર અથવા પ્રમુખ અથવા સામાન્ય સભાના અધ્યક્ષ અથવા અધ્યક્ષ અથવા સમિતિના સભ્ય તરીકે કામ કરતી કોઈપણ વ્યક્તિની ચૂંટણી અથવા નિમણૂકમાં કોઈ ગેરલાયકાત કે ખામી નગરપાલિકા અથવા આવી કોઈપણ સમિતિના કોઈ અધિનિયમ કે કાર્યવાહીને દૂષિત કરશે નહીં, જેમાં આવી વ્યક્તિએ ભાગ લીધો હોય, જ્યાં વ્યક્તિઓની બહુમતી, આવા અધિનિયમ અથવા કાર્યવાહીના પક્ષકારો કાર્ય કરવા માટે હકદાર હતા.

નગરપાલિકા અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ નિયુક્ત કોઈપણ સમિતિનો કોઈ ઠરાવ કોઈપણ કાઉન્સિલર અથવા સભ્ય પર નોટિસની બજવણીમાં કોઈપણ અનિયમિતતાને કારણે અમાન્ય ગણાશે નહીં, જો નગરપાલિકા અથવા સમિતિની કાર્યવાહી આવી અનિયમિતતાથી પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત ન થઈ હોય."

જેમ જોઈ શકાય છે કે કલમ ૫૧(૩) સામાન્ય સભા (પ્રશ્નવાળી બેઠક જેવી) ની સાત દિવસની સ્પષ્ટ નોટિસ, કાઉન્સિલરોને જારી કરવા અને મ્યુનિસિપલ ઓફિસ અથવા અન્ય કોઈ જાહેર મકાન પર પોસ્ટ કરવાની જરૂરિયાત નક્કી કરે છે જેમાં નગરપાલિકા / મ્યુનિસિપલ બોરો કાર્ય કરે છે. તેની સામે, કલમ ૭૪(૧) અન્ય બાબતોની સાથે નક્કી કરે છે કે નગરપાલિકાનો ઠરાવ, કાઉન્સિલર સિવાય નોટિસની બજવણીની કોઈપણ અનિયમિતતાને કારણે અમાન્ય ગણાશે નહીં, શરત એ છે કે બજવણી ન થવાને કારણે સંબંધિત કાઉન્સિલરને પ્રતિકૂળ અસર થઈ હોય.

૧૪. ઉપર પુનઃઉત્પાદિત જોગવાઈઓના પરિપ્રેક્ષ્યમાંથી પ્રશ્નવાળા મુદ્દા પર વિચાર કરતા, જ્યારે એવું જણાય છે કે કાયદો નક્કી કરે છે કે બેઠકની નોટિસ, જ્યારે બેઠક સામાન્ય સભા હોય, ત્યારે કાઉન્સિલરને નોટિસની તારીખ પહેલાં ઓછામાં ઓછા સાત દિવસ પહેલાં જારી કરવામાં આવે. એવું પણ જણાય છે કે

હાલના મુદ્દામાં, હાલના અરજદાર પર પ્રશ્નવાળી બેઠકના માત્ર બે દિવસ પહેલાં નોટિસ બજાવવામાં આવી હોવાની હકીકત એટલે કે સાત દિવસની જરૂરિયાતનું ઉદ્ધંધન છે, તે એક અવિવાદિત હકીકત છે. ઉપર મુજબ અવલોકન કર્યા પછી, પ્રશ્ન એ થશે કે શું કલમ ૫૧(૩) ના ભંગ બદલ, આવી બેઠકમાં પસાર થયેલ ઠરાવ સામે યોગ્ય સત્તાવાળાઓ, જેમાં આ કોર્ટનો પણ સમાવેશ થાય છે, દ્વારા હસ્તક્ષેપ કરવો. આ કોર્ટને એવું જણાય છે કે જ્યારે કલમ ૫૧(૩), સાત દિવસની સ્પષ્ટ નોટિસની જરૂરિયાત નક્કી કરે છે, તેમ છતાં, સદર જોગવાઈ, સાત દિવસની નોટિસ પૂરી પાડવામાં ન આવે તો કોઈ દંડ/નકારાત્મક પરિણામોની કલ્પના કરતી નથી. પરિણામો, જેમ જોઈ શકાય છે, તે કલમ ૭૪(૧) માં જોવા મળે છે અને જ્યારે, એવું પણ જણાય છે કે કલમ ૭૪(૧) તેના પછીના ભાગમાં, સદર જોગવાઈની ફરજિયાત પ્રકૃતિ સ્પષ્ટપણે નક્કી કરે છે. જેમ જોઈ શકાય છે, જોગવાઈ અન્ય બાબતોની સાથે "નગરપાલિકા અથવા આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ સમિતિનો કોઈ ઠરાવ અમાન્ય ગણાશે નહીં" શબ્દોનો ઉપયોગ કરે છે, જે શબ્દો સ્પષ્ટપણે વિધાનસભાનો ઈરાદો દર્શાવે છે કે નોટિસની બજાવણીમાં અનિયમિતતાના આધારે હસ્તક્ષેપ, સામાન્ય બાબત તરીકે નહીં હોય, પરંતુ ઠરાવમાં હસ્તક્ષેપ ફક્ત ત્યારે જ શક્ય બની શકે જો સંબંધિત કાઉન્સિલર સાબિત કરી શકે કે તે બજાવણી ન થવાને કારણે પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત થયો હતો.

૧૫. હાલના કેસમાં, એવું જણાય છે કે અરજદાર પર નોટિસ તારીખ પહેલા બે દિવસ પહેલા નોટિસ બજાવવામાં આવી હતી એટલે કે કલમ ૫૧(૩) મુજબ સાત દિવસની સ્પષ્ટ નોટિસની જરૂરિયાતનું ઉલ્લંઘન છે, તેમ છતાં, એ પણ સ્પષ્ટ રહેશે કે હાલના અરજદાર, બજાવણી ન થવાને કારણે અરજદારને થયેલી કોઈ પ્રતિકૂળ અસર દર્શાવવા સક્ષમ નથી.

૧૬. શ્યામુદ્દીનસાબ મોહિદ્દીનસાબ અક્કી વિરુદ્ધ ગદગ-બેટગેરી મ્યુનિસિપલ બોરો અને અન્યના કેસમાં વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર જાપી દ્વારા આધાર લેવાયેલ માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા અંગે, એવું જણાય છે કે સમાન જોગવાઈના કિસ્સામાં, માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે નક્કી કર્યું છે કે કલમ ૭૪(૧) ને સમાન જોગવાઈ હોવાથી, સિદ્ધાંત જોગવાઈમાં જોવા મળતી જરૂરિયાત એટલે કે કલમ ૫૧(૩), નિર્ધારિત સમયની અંદર બેઠકના એજન્ડાની નોટિસ આપવાની પ્રક્રિયા નિર્દેશાત્મક હશે અને ફરજિયાત નહીં. સદર હેતુ માટે ચુકાદાનો પેરા નંબર ૧૧ સુસંગત હોવાથી અહીં લાભ માટે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવે છે.

"૧૧. અપીલકર્તા તરફથી એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે કલમ ૩૫(૩) દ્વારા જરૂરી નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ રીતે બજાવવામાં આવેલી અને પ્રકાશિત કરવામાં આવેલી લેખિત નોટિસનો ઉલ્લેખ છે, અને ૩-૮-૧૯૫૪ ની બેઠક કલમ ૩૫ ની પેટા-કલમ (૩) ની શરતોનું પાલન કર્યા પછી યોજવામાં આવી હોવાનું કહી

શકાય નહીં. એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે કલમ ૧૯-એ(૧) અને (૨) ની જરૂરિયાતોનું પણ પાલન કરવામાં આવ્યું નથી કારણ કે એવો કોઈ પુરાવો નથી કે કલેક્ટરે તે બેઠક બોલાવી હતી અથવા તેણે લેખિતમાં હુકમ કર્યો હતો કે અધ્યક્ષતા કરનાર સત્તાધિકારી તે બેઠકની અધ્યક્ષતા કરવા માટે અધિકૃત હતા. અમારા મતે, આમાંની કોઈ પણ દલીલમાં કોઈ તથ્ય નથી. ૩૦-૭-૧૯૫૪ ની સૂચિત બેઠક અને ૩-૮-૧૯૫૪ ની વાસ્તવિક બેઠકની કાર્યવાહીના રેકૉર્ડ પરથી તે સ્પષ્ટ છે કે જે કંઈ કરવામાં આવ્યું હતું તે કલેક્ટરના હુકમો હેઠળ કરવામાં આવ્યું હતું. તેણે ૩૦મી જુલાઈ તેમજ ૩-૮-૧૯૫૪ ની બેઠક બોલાવી હતી. તે તેણે જ બંને બેઠકો માટે પ્રંત ઓફિસરને અધ્યક્ષ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કર્યા હતા. તે સાચું છે કે ૩-૮-૧૯૫૪ ની બેઠકની નોટિસ લેખિતમાં આપવામાં આવી ન હતી પરંતુ તે ૩૦-૭-૧૯૫૪ ની બેઠકમાં હાજર રહેલા તમામ કાઉન્સિલરોને માત્ર જણાવવામાં આવી હતી. નોટિસ ત્રણ દિવસની સ્પષ્ટ નોટિસની જરૂરિયાતને પૂરતી રીતે સંતોષે છે, જોકે તે લેખિતમાં ન હતી. તેણે બેઠકનો સમય અને હાથ ધરવામાં આવનાર કામકાજ સૂચવ્યું હતું. કલમ ૩૫(જ) હેઠળ બેઠકનું સામાન્ય સ્થળ મ્યુનિસિપલ ઓફિસ છે સિવાય કે નોટિસમાં અન્યથા સૂચવવામાં આવ્યું હોય. તે પણ સાચું છે કે નોટિસ અધિનિયમની કલમ ૩૫ ની પેટા-કલમ (૩) માં સૂચવેલી રીતે બજાવવામાં આવી ન હતી. એવો કોઈ પુરાવો નથી કે વિશાળ પરિભ્રમણ ધરાવતું સ્થાનિક વર્નાક્યુલર અખબાર અસ્તિત્વમાં હતું, જેમાં બેઠકની નોટિસ પ્રકાશિત કરી

શકાય. પ્રશ્ન એ છે કે શું તે ભૂલો નોટિસને કાયદામાં બિનઅસરકારક બનાવે છે. તે ફક્ત ત્યારે જ હોઈ શકે જો તે જોગવાઈઓને ફરજિયાત માનવામાં આવે. નીચેની જોગવાઈઓ (આ કેસ માટે ભૌતિક ન હોય તેવા શબ્દોને બાકાત રાખીને) દર્શાવશે કે કલમ ૩૫(૩) ની તે જોગવાઈઓ નિર્દેશાત્મક છે અને ફરજિયાત નથી અને નોટિસની બજવાણીની રીતમાં કોઈપણ ભૂલો માત્ર અનિયમિતતાઓ છે જે કાર્યવાહીને દૂષિત કરશે નહીં સિવાય કે તે દર્શાવવામાં આવે કે તે અનિયમિતતાઓએ કાર્યવાહીને પ્રતિકૂળ અસર કરી હતી:

"નગરપાલિકાનો કોઈ ઠરાવ... કોઈપણ કાઉન્સિલર અથવા સભ્ય પર નોટિસની બજવાણીમાં કોઈપણ અનિયમિતતાને કારણે અમાન્ય ગણાશે નહીં, જો નગરપાલિકાની કાર્યવાહી... આવી અનિયમિતતાથી પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત ન થઈ હોય."

માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદામાંથી મળતું પ્રસ્તાવ એ છે કે જ્યારે મુખ્ય જોગવાઈ સાત દિવસની નોટિસની જરૂરિયાત ધરાવે છે, ત્યારે સાથેની જોગવાઈ જે બિન-પાલનના પરિણામો સૂચવે છે તે નિર્ણયને પડકારનાર પક્ષ માટે સાત દિવસ કરતા ઓછી નોટિસ મળવાને કારણે તેઓ કેવી રીતે પ્રતિકૂળ અસર પામ્યા છે તે દર્શાવવાનું ફરજિયાત બનાવે છે. પરિણામે, મુખ્ય જોગવાઈમાં જરૂરિયાત ફરજિયાતને બદલે નિર્દેશાત્મક હોવાનું સ્વરૂપ ધારણ કરે છે. પરિણામે, સાત દિવસ અગાઉ નોટિસ બજાવવામાં નિષ્ફળતા માત્ર એક

અનિયમિતતા છે, અને અરજદારે સાબિત કરવું પડશે કે આવી અનિયમિતતાને કારણે પ્રતિકૂળ અસર થઈ છે.

૧૭. જ્યારે અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલે અન્ય બાબતોની સાથે રજૂ કર્યું છે કે પ્રતિકૂળ અસર એ હકીકતને કારણે છે કે તારીખ ૨૯/૦૧/૨૦૨૧ ના પ્રશ્નવાળા ઠરાવ મુજબ અમુક કામો હાથ ધરવાના હતા જે વિદ્વાન વકીલ મુજબ સંબંધિત સમયે નગરપાલિકાના અધિકારક્ષેત્રની બહાર હતા, તેમ છતાં, આ કોર્ટને એવું જણાય છે કે આવી દલીલ, પ્રતિકૂળ અસર સ્થાપિત કરવાની જરૂરિયાતને પૂર્ણ કરશે નહીં. પ્રતિકૂળ અસર સ્થાપિત કરવા માટે, અરજદારે એવો કેસ બનાવવો જોઈતો હતો કે તે પ્રશ્નવાળી બેઠકના સાત દિવસ કરતા ઓછા સમયમાં નોટિસ બજાવવામાં આવી હોવાને કારણે બેઠકમાં હાજરી આપી શક્યા ન હતા અને હાલના અરજદાર દ્વારા બેઠકમાં હાજરી ન આપવાને કારણે, તેમને કેટલીક સ્પષ્ટ અને પ્રત્યક્ષ પ્રતિકૂળ અસર થઈ છે.

૧૮. વધુમાં, આ કોર્ટને એવું જણાય છે કે હાલના અરજદાર, સાત દિવસના સમયગાળાની અંદર નોટિસની બજાવણીની જરૂરિયાતનો દુરુપયોગ કરવાનો અયોગ્ય લાભ લેવાનો પ્રયાસ કર્યો હોય તેમ જણાય છે, કારણ કે જે દિવસે હાલના અરજદારે બેઠકની નોટિસ મેળવી હતી, એટલે કે ૨૭/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ, તેમણે ચીફ ઓફિસરને લેખિતમાં મ્યુનિસિપાલિટીઝ એક્ટની કલમ

૫૧(૩) ના ભંગમાં નોટિસ હોવા અંગે જાણ કરી હતી. સદર પત્રવ્યવહાર કોઈ પણ રીતે આપેલ તારીખે બેઠકમાં હાજર રહેવાની અરજદારની અસમર્થતાને પ્રતિબિંબિત કરતો નથી. સદર પત્રવ્યવહાર એવું પણ દર્શાવતો નથી કે હાલના અરજદાર, બેઠકમાં હાજરી આપવા માંગતા હતા પરંતુ નોટિસ જરૂરી સમયગાળા કરતા વધારે એટલે કે સાત દિવસ કરતા વધારે સમયગાળા પછી અરજદારને બજાવવામાં આવી હોવાને કારણે હાજરી આપી શક્યા ન હતા. એવું પણ જણાય છે કે જોકે અરજદાર ૨૯/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ બેઠક યોજાવાની હોવાની હકીકત વિશે સારી રીતે વાકેફ હતા, ૨૭/૦૧/૨૦૨૧ ના રોજ નોટિસ મેળવ્યા પછી પણ, હાલના અરજદારે જાણીજોઈને પ્રશ્નવાળી બેઠકમાં હાજર ન રહેવાનું પસંદ કર્યું છે.

૧૮.૧. એવું પણ જણાય છે કે રિજનલ કમિશનર સમક્ષ કે કમિશનર સમક્ષ, એટલે કે આ કોર્ટ સમક્ષ વાદગ્રસ્ત હુકમો પસાર કરનાર સત્તાવાળાઓ સમક્ષ અને આ કોર્ટ સમક્ષ પણ, અરજદારે ક્યાં તો પ્રતિકૂળ અસરની દલીલ કરી હતી અથવા નિર્ધારિત સાત દિવસના સમયગાળાની અંદર નોટિસની બજાવણી ન થવાને કારણે અરજદાર પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત થયા હોવા અંગે કોઈ રજૂઆત કરી હતી.

૧૯. ઉપર મુજબ, આ કોર્ટના વિચારણાત્મક અભિપ્રાયમાં, જ્યારે તે અવિવાદિત

છે કે અરજદારે સાત દિવસ કરતા ઓછી નોટિસ સાથે નોટિસ મેળવી હતી, એટલે કે બેઠકની તારીખના બે દિવસ પહેલા, તેમ છતાં, સાત દિવસની સ્પષ્ટ નોટિસ કરતા ઓછી નોટિસ સાથે નોટિસ બજાવવામાં આવી હોવાને કારણે અરજદાર પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત થયા હોય તેમ જણાતું નથી. અહીં ઉપર નોંધ્યા મુજબ કલમ ૭૪(૧) અન્ય બાબતોની સાથે ખૂબ જ સ્પષ્ટ કરે છે કે જ્યાં સુધી સંબંધિત વ્યક્તિ પ્રતિકૂળ અસર સ્થાપિત ન કરે ત્યાં સુધી પ્રશ્નવાળી બેઠકની નોટિસની બજાવણી ન થવાના આધારે નગરપાલિકાના ઠરાવ અંગે કોઈ હસ્તક્ષેપ કરવામાં આવશે નહીં. અરજદારે પ્રતિકૂળ અસર સ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ રહેતા, આ કોર્ટને એવું જણાય છે કે કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી. ઉપરની ચર્ચાઓ, અવલોકનો અને નિષ્કર્ષોને ધ્યાનમાં લેતા, આ કોર્ટને અરજી ગુલાહીન જણાય છે, અને નામંજૂર કરવામાં આવે છે. રૂલ ૨૮ કરવામાં આવે છે.

(નિમિલ એસ. કારીયા, ન્યાયમૂર્તિ)

નાયર સ્મિતા વી. / ૦૫

આ હુકમની અસલ માનનીય ન્યાયાધીશ દ્વારા હસ્તાક્ષરિત કરવામાં આવેલ છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.